

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudců JUDr. Ladislava Hejtmánka a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **K. K.**, zast. JUDr. Renatou Vaškovou, advokátkou se sídlem v Rožnově pod Radhoštěm, Nádražní 188, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, odbor dopravy a silničního hospodářství, se sídlem ve Zlíně, tř. Tomáše Bati 3792, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 4. 2005, č. j. 57 Ca 33/2004 – 79,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále také jen „stěžovatel“) podanou kasační stížností napadl shora uvedený rozsudek, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti pravomocnému správnímu rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 2. 2004, č. j. KUZL-1705/2004/DOP-Cha, a zároveň rozhodl o nákladech řízení. Ve správním řízení byl žalobce pravomocně uznán vinným z přestupku podle ust. § 22 odst. 1 písm. c) zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, za skutek, že dne 24. 3. 2003 v době 14,10 hodin v obci Z. na silnici III. třídy u zdravotního střediska svým motorovým vozidlem Škoda Favorit začal odbočovat vlevo v době, kdy byl již předjížděn vozidlem Avia.

V kasační stížnosti stěžovatel uplatnil důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně uvedl, že bylo porušeno jeho právo klást svědkům a znalcům otázky při ústním jednání a místním ohledání. Namítl nesrovnalosti ve znaleckém posudku, z něhož vycházel správní orgán i krajský soud, neboť podle jeho názoru tento znalecký posudek nemá oporu ve spise a je v rozporu se znalostí místa střetu vozidel. Považuje za spekulativní, pokud znalec v podaném posudku uváděl, jak mohl stěžovatel střetu vozidel zabránit, neboť podle jeho názoru neměl řidič Avie předjíždět. Podle jeho názoru řidič Avie uvedl, že jeho reakce byla snažit se stočit vozidlo více vlevo, přičemž z fotografie č. 5 vyplývá, že obě vozidla jsou mimo vozovku a i brzdné stopy Avie jsou stočeny k parkovišti. Proto nesouhlasí s analýzou znalce, že řidič vozidla Favorit vytvořil řidiči Avie neočekávanou a náhlou překážku, neboť řidič Avie se neměl mimo vozovku vlevo nacházet, když měl celou vozovku napravo prázdnou. Podle názoru stěžovatele z fotodokumentace vyplývá, že ke střetu vozidel došlo na parkovišti, čemuž odpovídá postavení vozidel. Podle názoru stěžovatele fotografie č. 4 dosvědčuje, že přední náprava se vychýlila následkem toho, že kolo Avie vrazilo do kola Favoritu, a kola Favoritu byla následně vytočena proto, že Avie odhodila Favorit přes obrubník až na trávník. Podle jeho názoru je závěr znalce zpochybněn, neboť analýza dopravní nehody byla provedena bez znalosti místa samého a jeho ohledání, přičemž je v rozporu s pořízenou fotodokumentací, z níž vyplývá, že ke střetu vozidel došlo mimo vozovku na parkovišti. Pro závěr znalce, že žalobce odbočoval vlevo v době, kdy byl již předjížděn nákladním vozidlem, není opora v dokazování, neboť silnice je volná a pokud by vozidlo nestočil více vlevo, ale vpravo, mohl vozidlo Favorit minout.

V další části kasační stížnosti stěžovatel napadl přednes zástupce žalovaného správního orgánu u ústního jednání u krajského soudu, v němž uvedl, že znalec přihlížel k protokolu o nehodě v silničním provozu a že ke střetu došlo v levé části vozovky. Stěžovatel pak dále uvedl, že tvrzení žalovaného u jednání, podle něhož nebylo zjištěno, že v uvedeném místě byla rychlost omezena na 30 km v hodině, neodpovídá tomu, co shodně uvedli oba účastníci nehody. Tato skutečnost byla nesporná, takže nebyl důvod to zvlášť namítat, naopak tuto skutečnost nevzal na vědomí znalec a nezapracoval jí do znaleckého posudku. Ze znaleckého posudku není zřejmé, jak znalec dospěl k závěru, že stěžovatel vytvořil překážku náhlou a neočekávanou, když nebyl na místě samém a neučinil ohledání vozidla Favorit. V rozporu s protokolem o nehodě v silničním provozu je tvrzení zástupkyně žalovaného u ústního jednání, že střepy se nacházely v levé části vozovky (z protokolu o nehodě je uvedeno, že střepy začínají být na vozovce a směřují až k poškozeným vozidlům a nacházejí se i pod nimi). Pro důkazní situaci je podstatné, kde ke střetu došlo, a tato skutečnost podle názoru stěžovatele nebyla dostatečně zjištěna. Napadený rozsudek navrhl zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření s důvody kasační stížnosti nesouhlasil a navrhoval ji zamítnout. Vzhledem ke skutečnosti, že stěžovatel zpochybnil odbornost znalce, navrhl žalovaný jeho výslech. Znalec ve svém posudku neuváděl žádné spekulace, neboť analýzu možností odvrácení střetu musí obsahovat každý znalecký posudek a jedná se o jeho odborné názory. V průběhu správního řízení byly v tvrzeních žalobce rozpory, kdy jinak popisoval situaci během dopravní nehody, přičemž toto své tvrzení změnil v řízení u soudu. Znalecký posudek, výslechy účastníků dopravní nehody a spisový materiál s fotodokumentací a protokolem o dopravní nehodě podle názoru žalovaného tvoří dostatečný podklad pro rozhodnutí. Ohledně fotodokumentace žalovaný uvedl, že se mu jeví jako pravděpodobné tvrzení druhého řidiče, že se snažil jet nejvíce vlevo, přičemž k parkovišti byla obě vozidla po střetu sunuta, a k tomuto střetu nedošlo na parkovišti, ale vozidla byla do konečného

ponehodového postavení posunuta setrvačností. Ohledně stížní námitky týkající se omezení rychlosti na 30 km za hodinu žalovaný uvedl, že tuto skutečnost žalobce nenamítal v přestupkovém řízení. Druhý řidič uvedl, že značka omezující rychlost měla být umístěna u mostku, který je ve vzdálenosti asi 210 metrů od místa nehody, a proto omezení rychlosti končilo na vzdálenější hranici nejbližší křižovatky, tj. buď za mostkem, nebo za parcelou č. 936. Žalobce se po celou dobu přestupkového řízení o takové značce nezmiňoval, tuto skutečnost namítl až v žalobě bez bližšího vymezení a až u ústního jednání uvedl, že značka měla být umístěna asi 60 metrů před místem dopravní nehody, což je však v rozporu s tvrzením druhého řidiče. Podle názoru žalovaného lze z fotodokumentace dostatečně spolehlivě zjistit rozsah a způsob poškození vozidel, aniž by bylo nutné provádět vlastní ohledání. Ohledně střepů na vozovce žalovaný uvedl, že tak jak se po střetu sunula vozidla, tak se sypaly i střepy. Ke střetu vozidel muselo dojít v levé části vozovky a nikoliv až na parkovišti, řidič Avie nejel nepřiměřenou rychlostí a v době počátku reakce řidiče vozidla Avie bylo toto vozidlo pravým obrysem ve vzdálenosti asi 0,6 metru od levého obrysu vozidla Favorit, přičemž vozidlo Favorit bylo vozidlem Avia již předjížděno.

K vyjádření žalovaného podal stěžovatel repliku, v níž považuje vyjádření žalovaného za účelové, neboť v průběhu celého řízení se žalovaný snažil za každou cenu jen prokázat vinu stěžovatele, aniž by objektivně hodnotil důkazy. Znalecký posudek byl vypracován až po 6 měsících. Dopravní značka omezující rychlost na 30 km v hodině byla před místem nehody umístěna, na čemž se shodli oba její účastníci, naproti tomu znalec uvedl, že řidič Avie dodržoval předepsanou rychlost 56 km v hodině. Žalovaný nejprve tvrdil, že tam žádná taková značka nebyla, potom že byla 210 metrů zpátky, potom že neplatila, neboť byla umístěna na černo, nebo že neplatila, protože je tam křižovatka, která tam ve skutečnosti není. Sporné podle názoru stěžovatele je nadále místo střetu, neboť podle policie jel řidič Avie mimo vozovku 28,8 metru, podle znalce řidič Avie 17 metrů brzdil. Jakmile tuto skutečnost stěžovatel v kasační stížnosti rozporoval, přišel žalovaný s tvrzením, že obě vozidla byla po střetu sunuta.

Krajský soud v Brně v napadeném rozsudku vyšel z toho, že správní rozhodnutí vychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci a skutková zjištění jsou podložena provedenými důkazy. Skutková zjištění pramení z výslechu svědků MUDr. Z. V., M. H., A. U., přičemž byl vyžádán znalecký posudek. Hodnověrnost výpovědi žalobce týkající se popisu skutkového děje byla oslabena, neboť v jeho výpovědích byly ve správním řízení i v řízení soudním zásadní nesrovnalosti (konkrétně v určení místa střetu obou vozidel, kdy žalobce při podání vysvětlení dne 14. 4. 2003 uvedl, že jel při pravém okraji vozovky, chtěl odbočit u zdravotního střediska vlevo na přilehlé malé parkoviště, před odbočením se podíval do zpětného zrcátka, najel ke středu vozovky a začal odbočovat, naopak u ústního jednání u soudu uvedl, že před odbočením vlevo si najel ke středu vozovky, poté vjel na parkoviště a ke střetu vozidel došlo až na parkovišti). Soud neměl důvod zpochybnit závěry znalce, který odborně situaci posoudil. Žalobce mohl střetu vozidel zabránit, odbočil-li by správně vlevo od středu vozovky nebo mohl vyhnutí vlevo provést po projetí vozidla Avia. Z natočení kol přední nápravy vpravo bylo technicky přijatelné, že řidič vozidla Favorit se před střetem snažil zatočit vozidlo zpět vpravo. Z průběhu brzdných stop na vozovce je patrné, že začínají v přímém směru jízdy s následným vyhnutím vlevo. Na základě propočtu rychlosti jízdy pak nelze zpochybnit stanovisko znalce, že v době počátku reakce řidič vozidla Avie bylo toto vozidlo pravým obrysem ve vzdálenosti asi 0,6 metru od levého obrysu vozidla Favorit a vozidlo Favorit bylo vozidlem Avia již předjížděno. Bylo propočteno, že mezi pravým obrysem vozidla Avia a levým obrysem vozidla Favorit byl již boční odstup asi 0,6 metru. Soud neměl důvod zpochybnit, že vjetím vozidla Favorit do jízdní dráhy vozidla Avia

vytvořil řidič vozidla Favorit řidiči vozidla Avia překážku náhlou a neočekávanou. Provedené důkazy protiprávní jednání žalobce dokazují, proto soud neshledal důvodným provedení rekonstrukce ani ohledání vozidla Favorit. Ze znaleckého posudku vyplývá, že řidič vozidla Avia jel rychlostí 50-56 km v hodině, přičemž rychlosti jízdy vozidla Favorit na počátku vyhnutí vlevo byla v rozmezí 15 km v hodině s následným zpomalením na 6 km v hodině, proto příčinou střetu nemohla být nepřiměřená rychlost řidiče vozidla Avia. Skutečnost, že ke střetu vozidel došlo v levé části vozovky a ne na parkovišti byla prokázána z fotodokumentace, z postavení vozidel a zejména z dřecí stopy vozidla Favorit.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž je vázán rozsahem a důvody podané kasační stížnosti podle ust. § 109 odst. 2, 3 s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Především je nutné zdůraznit, že stěžovatel v podané kasační stížnosti uplatňoval důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., aniž by však konkrétněji své námitky pod tyto důvody podřadil. Z obsahu kasační stížnosti je patrný spíše nesouhlas s právním názorem krajského soudu, který by bylo možné podřadit pod důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Při samotném přezkoumání důvodnosti podané kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vycházel z podané žaloby i obsahu správního spisu, a dospěl k závěru, že většina stížních námitek jsou skutečnosti, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, a proto k nim nemůže Nejvyšší správní soud přihlédnout (ust. § 109 odst. 4 s. ř. s.). V podané kasační stížnosti stěžovatel všechny námitky směřuje proti podanému znaleckému posudku a zpochybňuje odbornost znalce při jeho vypracování.

Z obsahu správního spisu je patrné, že žalobce byl s vypracovaným znaleckým posudkem seznámen dne 27. 11. 2003. Proti závěrům znaleckého posudku žalobce nijak nebrojil ani ve svém odvolání proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí ze dne 12. 1. 2004, v němž pouze znovu opakoval svůj názor na skutkový děj. V žalobě ze dne 3. 5. 2004 pouze velmi obecně uvedl, že v daném případě nebyl proveden patřičný znalecký posudek, a konkrétněji rozvedl, že znalec nebyl na místě nehody, takže nevěděl, že cesta není dělená, ale je úzká a parkoviště před ordinací lékaře je široké na délku osobního vozidla. V žalobě uvedl, že skutkovému ději, jak jej zjistil znalec, neodpovídá brzdná stopa, místo nehody, postavení vozidel po nehodě a poškození vozidel i následky poškození zdraví žalobce.

Na tyto shora uvedené žalobní námitky dostatečným způsobem reagoval krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku, když uvedl, že skutková zjištění správních orgánů nevycházejí pouze ze znaleckého posudku, ale i z jiných důkazů (výpovědi svědků, výpovědi žalobce, fotodokumentace). Krajský soud zhodnotil podaný znalecký posudek tak, že rozebral jeho závěry, porovnal je s ostatními důkazy (zejména fotodokumentací – natočení kol přední nápravy vozidla Favorit, průběh brzdných stop na vozovce v přímém směru jízdy s následným vyhnutím vlevo, propočet rychlostí jednotlivých vozidel, na základě nichž byl mj. rekonstruován skutkový děj střetu). Krajský soud uvedl, že neměl důvod zpochybnit závěr znalce, že vjetím vozidla Favorit do jízdní dráhy vozidlu Avia vytvořil řidič vozidla Favorit řidiči vozidla Avia překážku náhlou a neočekávanou, neboť provedené důkazy protiprávní jednání žalobce dokládají. Skutečnost, že ke střetu vozidel muselo dojít na levé části vozovky, a nikoliv na parkovišti, je zřejmá z fotodokumentace (postavení vozidel, dřecí stopy vozidla zn. Favorit).

S tímto hodnocením závěrů znaleckého posudku krajským soudem se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje, neboť jak bylo shora uvedeno, krajský soud závěry znalce sám konfrontoval s ostatními důkazy (zejména fotodokumentací) a reagoval tak na výtky, kterými žalobce odbornost znalce zpochybňoval. Závěry krajského soudu ohledně odbornosti podaného znaleckého posudku jsou logické a odpovídají obsahu správního spisu. Je tak možné uzavřít, že krajský soud ve svém rozsudku žalobní námitky týkající se závěrů znaleckého posudku přesvědčivě vyvrátil, přičemž Nejvyšší správní soud se s tímto hodnocením závěrů znaleckého posudku ztotožňuje, takže by bylo nadbytečné provádět výslech znalce, jak navrhoval žalovaný.

V podané kasační stížnosti však stěžovatel uplatnil další námitky proti závěrům znalce, které neuvedl v podané žalobě. Jak bylo shora uvedeno, krajský soud na žalobní námitky v napadeném rozsudku dostatečně a logicky reagoval. Námitky další, které stěžovatel uplatnil v podané kasační stížnosti, však nemohou být úspěšné, neboť k nim Nejvyšší správní soud nemůže přihlížet (ust. § 109 odst. 4 s. ř. s.).

Krajský soud v Brně se ve svém rozsudku rovněž vypořádal s žalobní námitkou, kterou stěžovatel uplatnil i v kasační stížnosti, že ve věci nebylo provedeno ohledání, neboť jak je patrné z odůvodnění napadeného rozsudku, ostatní provedené důkazy skutkový děj vyčerpávajícím způsobem prokazují, a proto nebylo ohledání na místě zapotřebí. Nejvyšší správní soud se s tímto hodnocením ztotožňuje, přičemž pouze připomíná, že důkazní hodnota ohledání místa střetu obou vozidel s časovým odstupem je velmi nízká, a že v takových případech je běžné, že znalec při rekonstrukci skutkového děje vychází ze spisového materiálu (zejména z popisu dopravní nehody, náčrtku policie, pořízené fotodokumentace, výpovědi účastníků střetu).

Stěžovatel pak v kasační stížnosti polemizoval i s přednesy žalovaného správního orgánu u ústního jednání. K této části kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvádí, že přednesy účastníků u ústního jednání, pokud z nich nevychází napadený rozsudek, nemají pro samotné rozhodnutí přímý význam, neboť krajský soud při přezkoumání napadeného správního rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž vzhledem k tzv. koncentrační zásadě všechny žalobní body musí žalobce uvést v zákonné lhůty, a dál je již nemůže rozšiřovat (ust. § 71 odst. 2 s. ř. s.). Napadený rozsudek hodnotil odůvodnění napadeného správního rozhodnutí, rozebral důkazy, s nimiž stěžovatel v žalobě polemizoval, přičemž samotný přednes žalovaného správního orgánu do tohoto hodnocení nepojal, a proto je nadbytečné, aby k nim zaujímal stanovisko Nejvyšší správní soud v tomto konkrétním případě.

Ze všech těchto důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (ust. § 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ust. § 120 s. ř. s., kdy by k jejich náhradě měl právo ve věci úspěšný žalovaný, tomu však tyto náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 26. července 2006

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu